

1931 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

De Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende regelen omtrent voorlopige voorzieningen ten aanzien van bedrijfsregelingen (Wet schorsing bedrijfsregelingen).

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 12 October 1950.

JULIANA.

1931 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, in afwachting van de vervanging van het Kartelbesluit door een nieuwe wettelijke regeling, de mogelijkheid te openen ten aanzien van een bedrijfsregeling, hangende een onderzoek naar de wenselijkheid van onverbindendverklaring, een voorlopige voorziening te treffen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Onze met de uitvoering van het Kartelbesluit belaste Minister kan bedrijfsregelingen, als bedoeld in artikel 1 van het Kartelbesluit, en besluiten ter uitvoering van zodanige regelingen, welke hij overweegt geheel of gedeeltelijk onverbindend te verklaren, geheel of gedeeltelijk schorsen, indien naar zijn oordeel een gewichtige reden een onmiddellijke voorziening eist. De schorsing kan, ook na verlenging, niet langer duren dan een jaar.

Artikel 2

1. Een geschorste bedrijfsregeling of een geschorst besluit ter uitvoering van een bedrijfsregeling is onverbindend zolang de schorsing duurt.

2. Een ieder is verplicht zich te onthouden van gedragingen, waardoor hij een ander rechtens of economisch in zijn vrijheid beperkt ten aanzien van datgene, hetwelk naar zijn aard onder een geschorste bedrijfsregeling of onder een geschorst besluit ter uitvoering van een bedrijfsregeling valt. Deze verplichting geldt tegenover een ieder, die bij het voortbestaan van bedoelde vrijheid een redelijk belang heeft.

3. Ingeval wegens het niet-nakomen van de in het vorige lid bedoelde verplichting schadevergoeding wordt gevorderd, is, indien de omvang der schade niet kan worden nagegaan of deze niet in geld kan worden gewaardeerd, de rechter bevoegd een bedrag naar billijkheid vast te stellen.

Artikel 3

Beschikkingen tot schorsing van bedrijfsregelingen vermelden de gronden, waarop zij rusten. Zij worden, evenals beschikkingen tot intrekking der schorsing, in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 4

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven ter bevordering van een goede uitvoering van deze wet.

Artikel 5

1. De artikelen 15 tot en met 21 en 24 van het Kartelbesluit zijn van overeenkomstige toepassing.

2. In artikel 1, onder 3°, van de Wet op de economische delicten wordt letter *f.* gelezen: „*f.* het Kartelbesluit en de Wet schorsing bedrijfsregelingen”.

Artikel 6

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die harer afkondiging.

2. Zij kan worden aangehaald als „Wet schorsing bedrijfsregelingen”.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,

1931 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Zoals in de Nota inzake de Prijspolitiek wordt uiteengezet, heeft de Regering een aantal maatregelen genomen, ten einde ongemotiveerde prijsverhogingen te voorkomen. Zij acht in de huidige omstandigheden in verschillende gevallen directe prijsbeheersende activiteit noodzakelijk. Daarnaast hecht zij er veel waarde aan, dat tussen de bedrijfsgegoten een gezonde concurrentie bestaat. Wordt door prijsafspraken of door andere regelingen de concurrentie geheel of gedeeltelijk uitgeschakeld, dan zijn de gevaren voor een maatschappelijk onjuiste prijsvorming groot.

Het Kartelbesluit geeft de Regering de bevoegdheid op te treden tegen bedrijfsregelingen. Bedrijfsregelingen kunnen ingevolge dit besluit geheel of gedeeltelijk onverbindend worden verklaard, welke bevoegdheid ook reeds bestond krachtens de Ondernemersovereenkomstenwet 1935. Hoewel het besluit dit niet met zoveel woorden bepaalt, is door de Regering aan de desbetreffende bepaling steeds de uitleg gegeven, dat deze onverbindendverklaring slechts dient plaats te vinden, wanneer is vastgesteld, dat de bedrijfsregeling in strijd is met het algemeen belang. Onverbindendverklaring, hetgeen betekent een doorbreking van een civielrechtelijk geldige overeenkomst, is een ernstige maatregel. Zij betekent een inbreuk van de administratie op de vrijheid van overeenkomst. Deze kan slechts als juist worden erkend, indien de getroffen civielrechtelijke regeling inderdaad strijdt met het algemeen belang.

De vaststelling van strijd met het algemeen belang eist gewoonlijk een uitvoerig onderzoek. Vele feiten en omstandigheden dienen te worden vastgesteld, alvorens de conclusie kan worden getrokken, dat strijd met het algemeen belang aanwezig is. De belanghebbenden moeten daarbij in de gelegenheid worden gesteld van hun mening te doen blijken. Ten einde een deugdelijke behandeling van deze zaken te verzekeren, is in Juni 1949 een adviescommissie voor deze materie ingesteld, eerst als vaste Commissie van de Economische Raad en na de opheffing van de Economische Raad als zelfstandig adviescollege (Commissie Bedrijfsregelingen). Aan deze breed samengestelde commissie wordt advies gevraagd omtrent de bedrijfsregelingen, waarvan de Regering onverbindendverklaring overweegt. De

commissie hoort de belanghebbenden. Op deze wijze is een procedure bereikt, welke overeenstemt met die, welke de Ondernemers-overeenkomstenwet 1935 voorschreef.

Uit een oogpunt van rechtszekerheid achten ondergetekenden het volgen van een dergelijke procedure noodzakelijk. Dit neemt niet weg, dat het, in het bijzonder onder de huidige omstandigheden, als een ernstig gemis wordt gevoeld, dat het niet mogelijk is onmiddellijk tot schorsing over te gaan van bedrijfsregelingen, waarvan de strijd met het algemeen belang waarschijnlijk lijkt. Het bovenbedoelde onderzoek ter vaststelling van strijd met het algemeen belang pleegt namelijk geruime tijd te vragen.

Ten einde hierin te voorzien, achten de ondergetekenden het van groot belang, dat, hangende dit onderzoek, de mogelijkheid van schorsing van een bedrijfsregeling bestaat. Hierdoor kan terstond effect ontnomen worden aan een bedrijfsregeling, die vermoedelijk in strijd met het algemeen belang is, zonder dat de rechtsband tussen de partijen bij deze regeling doorbroken wordt, gelijk bij een onverbindendverklaring geschiedt. Deze schorsing zou uiteraard slechts een beperkte duur mogen hebben.

In de nieuwe wettelijke regeling ter vervanging van het Kartelbesluit, welke de Regering zich voorstelt aan de Staten-Generaal voor te leggen, zal dan ook een bepaling worden opgenomen, ten einde schorsing van bedrijfsregelingen mogelijk te maken. Deze wettelijke regeling zal, naar verwacht mag worden, in de loop van het zittingsjaar 1950—1951 aanhangig worden gemaakt, doch vermoedelijk zal de desbetreffende wet, gezien de belangrijke vraagstukken, die hierbij aan de orde komen, niet in dat zittingsjaar tot stand komen. Onder deze omstandigheden achten de ondergetekenden het van belang het onderhavige wetsvoorstel aan de Staten-Generaal voor te leggen, hetwelk bedoelde schorsingsbevoegdheid reeds thans geeft. De recente ontwikkeling op het gebied van de prijzen is de reden, dat ondergetekenden menen niet te mogen wachten, totdat een nieuwe wet betreffende het kartelwezen tot stand is gekomen. Juist in deze tijd moet de Regering over de bevoegdheid beschikken om onmiddellijk te kunnen ingrijpen, waar dit nodig blijkt. Om die reden zal het op hoge prijs worden gesteld, indien de Staten-Generaal aanleiding zouden kunnen vinden dit wetsvoorstel bij voorrang te behandelen.

De bepalingen van het wetsontwerp zullen verder weinig toelichting behoeven. Uiteraard is aansluiting gezocht bij het Kartelbesluit, op welk besluit immers de bevoegdheid tot onverbindendverklaring van een bedrijfsregeling rust. De schorsing wordt mogelijk gemaakt van bedrijfsregelingen en van besluiten tot uitvoering van bedrijfsregelingen; dit in navolging van artikel 6 van het Kartelbesluit, hetwelk onverbindendverklaring van bedrijfsregelingen en van uitvoeringsbesluiten kent. De duur van de schorsing wordt gesteld op ten hoogste één jaar. Deze termijn is voldoende lang om een beslissing te kunnen nemen over de vraag, of de bedrijfsregeling in strijd is met het algemeen belang. De bepaling omtrent de civielrechtelijke aanspraak van de schorsing is ontleend aan het Kartelbesluit, terwijl voor de strafbepalingen naar het Kartelbesluit is verwezen. Voorts wordt een wijziging voorgesteld van de Wet op de Economische Delicten, ten einde aan overtredingen van deze wet het karakter te geven van economisch delict, gelijk dit ook ten aanzien van overtredingen van het Kartelbesluit is geschied. Er is geen bepaling opgenomen omtrent de duur van deze regeling, omdat niet vaststaat, wanneer de wet ter vervanging van het Kartelbesluit tot stand komt en in werking treedt. Vanzelfsprekend is het de bedoeling, dat met de inwerkingtreding van die wet deze wettelijke regeling vervalt.

De Minister van Economische Zaken,

VAN DEN BRINK.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

W. C. L. VAN DER GRINTEN.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*

MANSHOLT.